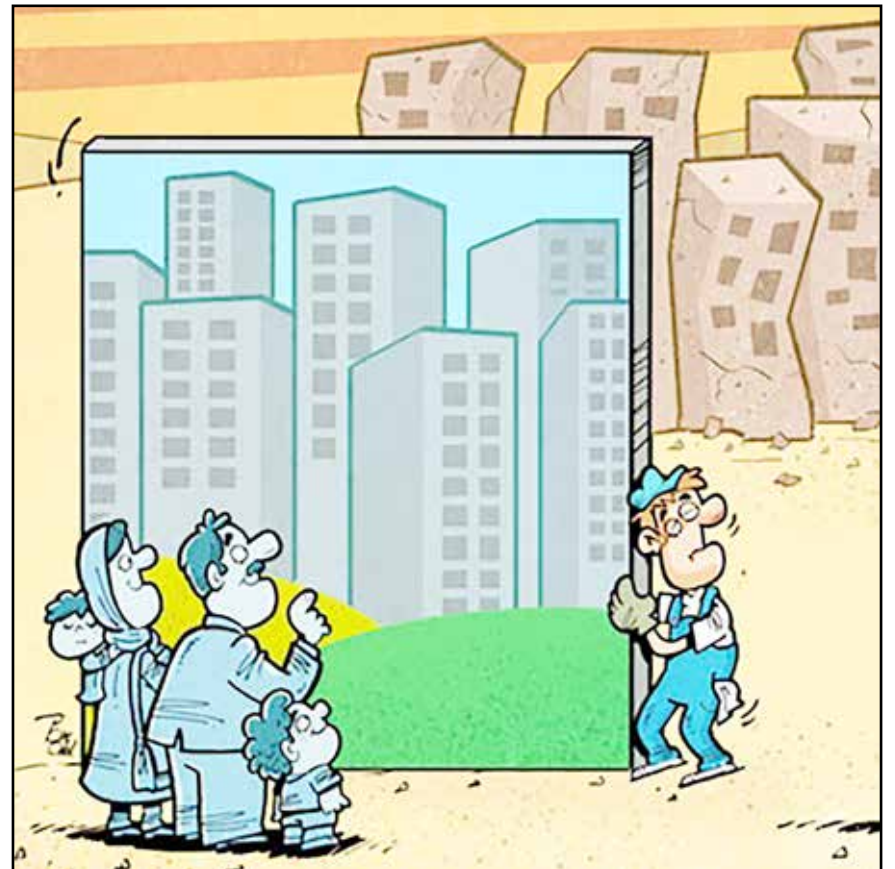

الگو برداری از کشورهای موفق و دولت‌های رفاه ضروری است؛

شکست طرح‌های بومی خانه‌دار کردن مردم در ایران

نسرین هزاره مقدم

سازمانی مهیا کند) و نه هیچ شباهتی به طرح‌های تامین مسکن در دولت‌های ایران که باشی باز هم فرقی ندارد، هیچ زمان روی خوش از روزگار نمی‌بینی». کارگر شهرداری می‌رود که معتقد است هرگز دیگر نمی‌تواند خانه‌دار شود، بی‌توجهی به مساله مسکن و سرپناه طبقه کارگر را بزرگترین نارسایی و کاستی سال‌های اخیر می‌داند و می‌گوید: هیچ‌زمان توجه نکردند که ما کارگران چگونه قرار است در مقابل سطح دستمزدمان تاب بیاوریم!

طرح‌های تامین سرپناه، همگی ناکار آمد بوده‌اند

برای دستیابی به پاسخ به این سوال، به سراغ حدود ده کارگر و بازنشسته عادی و حداقل بگیر و البته مستاجر و فاقد خانه شخصی در مناطق مختلف جغرافیایی کشور رفتیم، با این پرسش که در چه نوع طرح تامین سرپناه، تمایل و توان مشارکت دارید: اجاره به شرط تملیک در یک بازه طولانی (مدل موفق دولت‌های رفاه و کشورهای اسکاندیناوی مانند سوئد)، یا طرح‌هایی مانند مسکن مهر یا مسکن امید یا دریافت وام ودیعه مسکن (وامی که از چند روز پیش از این، ثبت نام آن برای

مقایسه بین دو سرشماری سال‌های ۹۰ با ۹۵ نشان می‌دهد که خانوارهای اجاره‌نشین از ۲۶.۷ درصد در کل کشور در سال ۱۳۹۰ به ۳۰.۷ درصد در سال ۱۳۹۵ افزایش یافته است

مشمولان در سراسر کشور آغاز شده و در این وام، ۷۰ میلیون تومان در تهران و ۴۰ میلیون تومان در کلان‌شهرها به مستاجران وام می‌دهند تا بتوانند آن را به جای ودیعه مسکن یا همان رهن خانه بپردازند.

تقریباً تمام پرسش‌شوندگان پاسخ دادند که نه توان مشارکت در طرح‌های دولتی مسکن مانند مسکن مهر یا مسکن امید را دارند چرا که نیاز به آورده ریالی دارد که حداقل بگیران فاقد آن هستند و بنابراین نمی‌توانند مشتربان بالقوه این خانه‌های دولتی باشند و نه «توان» و «تمایل» ثبت نام برای وام ودیعه مسکن ۱۴۰۰ دارا

هستند چرا که توان پرداخت سود ۱۳ درصدی این وام‌ها را ندارند و وقتی قرار است صاحب‌خانه آخر سال، مبلغ وام را کامل به بانک بازگرداند، گرفتن وام چه فایده‌ای برای یک خانواده کارگری دارد و آیا تامین کننده آینده است؟

یک کارگر شهرداری در این رابطه، با بیان اینکه با حقوق ۴ میلیون تومانی نمی‌توان هم کرایه خانه پرداخت و هم سود ۱۳ درصدی وام ودیعه را می‌گوید: حتی اگر بازپرداخت وام برای مستاجر، کمتر از ماهی یک میلیون تومان باشد، باز هم توان پرداخت نداریم. این را در نظر بگیرد که با این ودیعه، کار اجاره خانه تمام نمی‌شود. باید علاوه بر آن، ماهی حداقل یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان اجاره ماهانه به صاحب‌خانه بدهیم بنابراین در بهترین حالت، بیش از نصف دستمزد ماهانه ما فقط پای هزینه‌های مسکن می‌رود. حال چطور یا کمتر از دو میلیون تومان که برانمان می‌ماند، زندگی کنیم؟

این در حالی است که بازپرداخت وام ودیعه مسکن، چندان ارزان و کم‌بهره نیست. قسط وام ۷۰ میلیونی تهرانی‌ها حدود ۷۶۰ هزار تومان، قسط وام ۴۰ میلیونی کلان‌شهرها حدود ۴۳۰ هزار تومان و قسط وام ۲۵ میلیونی دیگر شهرها حدود ۳۲۵ هزار تومان خواهد بود.

یک بازنشسته کارگری نیز که ساکن تهران است، در ارتباط با طرح‌های دولتی مسکن که تا امروز کلید خوردند، می‌گوید: سال‌هاست که بازنشست شده‌ام اما همیشه حداقل بگیر بوده‌ام، بنابراین هیچ‌زمان انباشته پس‌اندازی نداشته‌ام که جرات کنم یا پیش‌بگذارم و برای مسکن مهر یا مسکن امید یا هر مدل دیگری از طرح‌های مسکن، ثبت نام کنم.

در این شرایط، همه این مصاحبه‌شوندگان موافق بودند که اگر دولت وظیفه خانه‌سازی را به انجام برساند و به آنها آپارتمان‌های اجاره به شرط تملیک را در یک بازه طولانی و با نرخ اجاره‌آرزان بدهد، حتماً از این طرح استقبال خواهند کرد.

نکته اینجا است که این نوع تامین مسکن، همان نوع تایدشده و پذیرفته دولتی‌های موفق رفاه است؛ همان کشورهایی که مردم به محض استقلال از خانواده‌ها جدا می‌شوند، با پرداخت ۱۰ پانهایت ۲۰ درصد از دستمزد ماهانه

خود می‌توانند چنین خانه‌هایی داشته باشند و با خیال راحت مادام‌العمر در آنها سکونت کنند. **آمار دقیقی از مستاجران نداریم** «مسکن» مهم‌ترین دغدغه طبقه کارگر است در حالی که هیچ کدام از طرح‌های تامین سرپناه تا امروز نتوانسته رضایت‌نسبی جامعه هدف را جلب کند و همه اینها در حالی است که حتی آمار دقیق و به‌روزی از نحوه سکونت خانوارها و درصد مستاجران شهری در دست نداریم.

آخرین سرشماری مسکن، متعلق به سال ۹۵ است. براساس آخرین آمار نفوس و مسکن سنال ۹۵ حدود ۱۸ میلیون و ۱۰۰ هزار خانوار در کشور وجود دارد که از این تعداد حدود ۶ میلیون و ۶۰۰ هزار خانوار، معادل ۳۰.۷ درصد مستاجر هستند. در ۷ استان از جمله تهران، کهگیلویه و بویراحمد، کرمانشاه، قم و لرستان نرخ اجاره‌نشینی بیش از ۴۰ درصد است و در ۶ استان از جمله یزد، مازندران و گلستان، نرخ اجاره‌نشینی کمتر از ۳۰ درصد و در بقیه استان‌های کشور، آمار اجاره‌نشینی بین ۳۰ تا ۴۰ درصد است.

مقایسه بین دو سرشماری سال‌های ۹۰ با ۹۵ نشان می‌دهد که خانوارهای اجاره‌نشین از ۲۶.۷ درصد کل کشور

در سال ۱۳۹۰ به ۳۰.۷ درصد در سال ۱۳۹۵ افزایش یافته است. مسلماً اگر سرشماری دقیقی در سال ۱۴۰۰ انجام شود، باز هم شاهد رشد بیشتر خانوارهای اجاره‌نشین خواهیم بود. به دلیل تورم سرسام‌آور و بیشتر بازه ۹۵ تا ۱۴۰۰ به نسبت بازه ۹۰ تا ۹۵، نرخ رشد مستاجران در ۱۴۰۰ از ۴ درصد رشدیاز قبلی، قطع‌یقین بیشتر خواهد بود و احتمال بسیار دارد که این نرخ رشد به ۱۰ درصد هم رسیده باشد یعنی در سال ۱۴۰۰ حداقل ۴۰ تا ۴۱ درصد خانوارهای شهری مستاجر باشند. در این صعود نرخ مستاجران باید خیل عظیم نیروهای جوان جویای کار را نیز در نظر بگیریم که دیگر به هیچ وجه استطاعت خانهدار شدن ندارند و به جمعیت مستاجران افزوده می‌شوند. این آمارها یقیناً برای طبقه کارگر به دلیل استطاعت پایین‌تر، بالاتر است. طبق اظهارات مدیران کانون‌های بازنشستگی تامین اجتماعی، چیزی حدود ۳۰ تا ۵۰ درصد بازنشستگان و

طرح‌های تامین مسکن و سرپناه برای فرودستان تا امروز همگی ناکام بوده‌اند، نه تطابقی با الزامات اصل ۳۱ قانون اساسی داشتند و نه شباهتی به طرح‌های تامین مسکن در دولت‌های موفق رفاه و نمونه‌های کارآمد جهانی دارند

مستمری بگیران این سازمان، مستاجر هستند. در ارتباط با کارگران شاغل، به دلیل سقوط هرچه بیشتر دستمزد زمان اشتغال در دهه‌های اخیر، این نرخ حتماً بیشتر است.

هزینه مسکن، نفس مردم را به شمار و انداخته است

فقدان داده‌های دقیق و قابل اتکا کار ارزیابی را با دشواری مواجه می‌کند. امروز دقیقاً نمی‌دانیم چند درصد مردم واقعاً با مشکل سرپناه دست و پنجه‌نم می‌کنند اما یک چیز مسلم است؛ همه گروه‌هایی که خانه‌نادرند و هر ماه بخش عظیمی از درآمد ماهانه خود را پای اجاره‌خانه می‌پردازند، از طرح‌های متداول تامین سرپناه ناراضی هستند. نه طرح‌های دولتی و عمومی کیفیت و گران به نسبت در آمد ماهانه قاطبه خانوارهای ایرانی و نه وام‌های مقطعی و بدون آینده برای ودیعه مسکن، هیچ‌کدام نمی‌تواند برای کارگری که علاوه بر کرایه‌خانه سنگین باید به فکر هزینه‌های آموزش فرزندان محصل و تامین پروتئین‌های گرانیقیمت و لاکچری شده سفره هم باشد، آسایش به همراه بیاورد و او را از نگرانی و استیصال نجات دهد. اما مشکل مسکن باید یک روز برای همیشه حل شود. اگر واقعاً قصد دارند به الزامات اصل ۳۱ قانون اساسی عمل کنند، خانه بسازند و به مردم بدهند تا در قالب اجاره به شرط تملیک، در آنها سکونت کنند و دیگر هرگز دغدغه سرپناه نداشته باشند؛ مردمی که بسیاری از آنها مانند همان کارگر شهرداری می‌رود معتقدند، هیچ زمان آسوده نیستند چون فکر اجاره‌خانه و تمدید قرارداد خان، راه نفس کشیدن‌شان را مسدود کرده و بر رنج‌هایشان تا بینهایت افزوده است!

اخبار کارگری

کشته و زخمی شدن دو کولبر در مرز پاوه

در روزهای گذشته دو کولبر در مناطق مرزی پاوه به دلیل حوادث غیرطبیعی، کشته و زخمی شدند. به گزارش ایلنا، در روزهای گذشته دو کولبر در مناطق مرزی شهرستان پاوه بر اثر حوادث غیرطبیعی دچار حادثه می‌شوند و یکی از این دو کولبر روز یکشنبه بعد از گذشت ۵ روز تحمل درد جان خود را از دست داد. هویت این کولبران که برادر هستند «بصیر احمدزاده» و «بشیر احمدزاده» اعلام شده است. این دو اهل روستای دشه در شهرستان پاوه استان کرمانشاه ایران هستند. این چندمین مورد حادثه منجر به فوت کارگران کولبر در ماه‌های گذشته است.

تبعیض در قراردادهای شغلی باید پایان یابد

یک مقام کارگری، اصلاح قرارداد‌های کار را از اولویت‌های دولت رئیسی در حوزه روابط کار برشمرد و بر ضرورت برقراری امنیت شغلی کارگران و رفع هرگونه تبعیض در قراردادها کار تاکید کرد. فتح‌الله بیات در گفت‌وگو با ایسنا، تاکید کرد: معتقدیم یک جرأت و جسارت، غیرت و شهامت نیاز داریم که دادنامه ۱۷۹ دیوان عدالت اداری حذف شود تا در کارهایی که ماهیتشان مستمر است دیگر قرارداد کوتاه مدت با کارگر منعقد نشود. وی گفت: تکلیف تبصره یک ماده ۷ قانون کار مدت‌هاست که روشن شده در این تبصره سقف ۴ سال برای کارهای موقت مشخص شده لذا انتظار داریم هر چه سریع‌تر ابلاغ شود. رئیس اتحادیه کارگران قراردادی و پیمانی ادامه داد: اگر دادنامه ۱۷۹ دیوان عدالت اداری لغو و قراردادها توجه شود، در آن صورت امنیت شغلی حکم فرما و روابط کار اصلاح می‌شود و کارگر دل به کار می‌دهد. به گفته بیات با لغو دادنامه، نظام‌های متفاوت پرداختی از بین می‌رود و دیگر شاهد نخواهیم بود که در کارهای مشابه یک نیروی کار قرارداد، یک نیروی پیمانی، یک نبر و استخدام یا غیر رسمی باشد و تاکید کرد: اگر قرار به تفاوت در پرداختی‌ها باشد باید تابع موضوع طبقه‌بندی مشاغل و سابقه و سنوات باشد و غیر از این در جایی که کارگران کار مشابه و مستمر انجام می‌دهند، تفاوت قراردادها معنا ندارد. این مقام مسئول کارگری خاطر نشان کرد: در حال حاضر نیروهای کاری هستند که در جایی ۲۰ سال است مشغول کارند ولی هنوز تحت قانون طبقه‌بندی مشاغل قرار نگرفته‌اند یا فردی دارای مدرک تحصیلی فوق لیسانس است ولی مثل یک نیروی تازه جذب شده حقوق می‌گیرد. شش ماه به شش ماه سال به کارگر و نیروی کار تسویه می‌شود و کارگر بعد از ۲۰ سال که بازنشسته می‌شود یک ریال پس‌انداز ندارد! لذا معتقدم آشفته‌گی که در بازار کار کشور است باید سامان داده شود و اصلاح قراردادها کار در دستور کار قرار گیرد.

ریزش نیروی کار بخش خدمات در سال ۹۹ رکورد زد

بررسی وضعیت بازار کار سال ۹۹ بیانگر آن است که با ریزش ۷۴۳ هزار نفری نیروی کار بخش خدمات، ۱۷ هزار نفری بخش صنعت و ۲۵۰ هزار نفری بخش کشاورزی، حوزه خدمات رکورد ریزش نیرو بوده است. به گزارش خبرگزاری مهر، با توجه به محدودیت‌هایی که ناشی از شیوع ویروس کرونا در سال ۹۹ برقرار و بعضاً منجر به تعطیلی یا تعدیل نیرو در محیط‌های مختلف کاری شد، شاخص‌های بازار کار به شدت تحت تأثیر قرار گرفتند. براساس آمار رسمی کشور در مجموع ۴ فصل سال ۹۹ بیش از یک میلیون و ۱۰ هزار نفر از گروه شغلافان خارج شدند. بررسی وضعیت بخش‌های مختلف اقتصاد کشور در سال ۹۹ بیانگر آن است که اگرچه در بخش کشاورزی و صنعت نیز ریزش نیروی کار را شاهد بودیم اما بیشترین ریزش نیروی کار در بخش خدمات بوده است. در بخش کشاورزی حدود ۲۵۰ هزار نفر در سال ۹۹ به نسبت سال ۹۸ بیکار شدند. در بخش صنعت نیز شاهد ریزش ۱۷ هزار و ۵۰۰ نفر از شاغلان بودیم. بیشترین ریزش نیروی کار نیز در بخش خدمات رقم خورد به گونه‌ای که حدود ۷۴۰ هزار نفر فعالان حوزه خدمات در سال ۹۹ بیکار شدند. همچنین طی سال گذشته بیش از ۲ میلیون نفر از بازار کار خارج شدند و در زمره جمعیت غیرفعال قرار گرفتند که سهم زنان بیشتر از مردان بوده است.

مسائل بخش‌های مشکلات حوزه اجتماعی است که در دولت آینده باید به‌طور جدی مورد توجه قرار گیرند.

ساماندهی وضعیت صندوق‌های بازنشستگی از اولویت‌های دولت آینده باشد

این نماینده مجلس تاکید کرد: اشتغال در کشور یکی دیگر از مسائل مهمی بوده که در دست است و وابسته به سیاست‌های اتخاذ شده توسط سازمان اداری و استخدامی و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی است. اما باید به این نکته توجه شود که تعدد و تنوع قرارداد‌های استخدامی از عوامل تضییع حقوق کارکنان دولت است که می‌تواند حتماً به سمت یک نظام هماهنگی حرکت کنیم تا هم تشنت، پراکندگی و نابسامانی در قراردادها بین برود و هم این تبعیضی که در امر استخدام و کارگیری نیرو در کشور وجود دارد و دست‌آورد پارتی‌بازی و رابطه‌بازی است که بر ضوابط چیره شده و هم کیفیت قرارداد‌ها که مورد ظلم و بی‌عدالتی قرار گرفته و بعضاً حتی به بی‌گاری گرفته می‌شوند، از بین برود.

نماینده بروجر در مجلس ادامه داد: امروز اغلب صندوق‌های بازنشستگی وابسته به بودجه و منابع عمومی دولت هستند در حالی که آنها باید به نحوی اداره شوند که توان پاسخگویی به خانواده تحت پوشش خود یعنی جامعه بازنشستگان را داشته باشند. وی تصریح کرد: تعدد این صندوق‌ها و ناهماهنگی بین آنها زمینه را برای ایجاد چالش فراهم خواهد کرد، بنابراین مقتضی است که هم قوانین این حوزه دستخوش تغییر و تحول شوند و هم دولت باید در یک اقدام جامع برای مدیریت این صندوق‌ها تدبیر کند که البته بخشی از این راه‌طی شده است، کما اینکه در دستور کار کمیسیون اجتماعی مجلس قرار داشته و مجلس نیز در رابطه با این موضوع اهتمام لازم را دارد.

نماینده مجمع عالی نمایندگان کارگری در شورای عالی کار: شرکت‌های پیمانکار در حق کارگران ظلم می‌کنند

است. وی ادامه داد: تامین مسکن و آموزش رایگان نیز برای جامعه کارگری مهم است. زمانی که قانون اساسی به درستی اجرا شود وضعیت زندگی رفاه کارگران هم بهبود می‌یابد. وی گفت: تورمی برای کارگران مالاک است که آن را لمس کنند. امنیت شغلی کارگران هم باید با اصلاح تبصره ۲ ماده ۷ تامین شود. متأسفانه در حال حاضر بیش از

نایب رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس با بیان اینکه ساماندهی وضعیت صندوق‌های بازنشستگی باید یکی از اولویت‌های دولت آینده باشد، تاکید کرد که اگر نسبت به این موضوع بی‌تفاوت باشیم در آینده به یک چالش جدی برای کشور تبدیل خواهد شد.

عباس گودرزی در گفت‌وگو با خبرگزاری خانه ملت، در بیان موضوعات مهم حوزه اجتماعی که باید دولت آینده توجه به آنها را در اولویت دستور کار خود قرار دهد، گفت: یکی از اولویت‌های دولت آینده باید ساماندهی وضعیت صندوق‌های بازنشستگی باشد و این موضوعی است که اگر نسبت به آن بی‌تفاوت باشیم و تعوانی‌های مسکن ثبت نام کند و هیچ کارفرمایی ملزم نمی‌شود برای کارگران قرارداد موقت و حداقل بگیر خود خانه

نماینده مجمع عالی نمایندگان کارگری در شورای عالی کار با اشاره به اینکه شرکت‌های پیمانکاری تامین نیروی انسانی به کارگران ظلم

نماینده مجمع عالی نمایندگان کارگری در شورای عالی کار:

شرکت‌های پیمانکار در حق کارگران ظلم می‌کنند

است. وی ادامه داد: تامین مسکن و آموزش رایگان نیز برای جامعه کارگری مهم است. زمانی که قانون اساسی به درستی اجرا شود وضعیت زندگی رفاه کارگران هم بهبود می‌یابد. وی گفت: تورمی برای کارگران مالاک است که آن را لمس کنند. امنیت شغلی کارگران هم باید با اصلاح تبصره ۲ ماده ۷ تامین شود. متأسفانه در حال حاضر بیش از

می‌کنند، گفت: یکی از موضوعاتی که نیاز است در دولت آینده اصلاح شود بحث تبصره ۲ ماده ۷ قانون کار است. محمدرضا تاجیک در گفت‌وگو با خبرگزاری تسنیم، گفت: یکی از مطالبات کارگران که به تمام توان در عرصه انتخابات فعالیت کردند اجرای قانون اساسی است. برای جامعه اجرای اصل ۴۳ قانون اساسی بزرگترین آرزو